

MEDIACJE W SPRAWACH RODZINNYCH

Fundacja TAURUS

Informacje ogólne

Mediacje rodzinne najczęściej dotyczą rozwodów, ustalenia opieki nad małoletnimi dziećmi, podziału majątku wspólnego, konfliktów małżeńskich i alimentów. Mediacja rodzinna może być stosowana we wszystkich rodzajach sporów pomiędzy członkami rodziny spokrewnionej oraz w rodzinach adopcyjnych i zastępczych.

Mediacje są jedną z form polubownego załatwienia sporu. Jest to zyskujący na popularności sposób rozwiązania wielu konfliktów. Sprawy rodzinne dotyczą często bardzo prywatnej sfery życia. Nie każdy czuje się komfortowo by opisywać przed obliczem sądu szczegóły dotyczące swojej sytuacji życiowej, majątkowej czy rodzinnej.

SPRAWY W KTÓRYCH
MOŻNA PROWADZIĆ
MEDIACJE RODZINNE:

- ROZWÓD
- SEPARACJA
- WYKONYWANIE WŁADZY RODZICIELSKIEJ NAD MAŁOLETNIM DZIECKIEM
- UREGULOWANIE KONTAKTÓW Z DZIECKIEM
- USTALENIE MIEJSCA ZAMIESZKANIA DZIECKA
- ALIMENTY
- PODZIAŁ MAJĄTKU WSPÓLNEGO
- INNE SPORY MIĘDZY CZŁONKAMI RODZINY SPOKREWNIONEJ, ADOPCYJNEJ I ZASTĘPCZEJ

W takich przypadkach mediacje mogą być bardzo dobrym rozwiązaniem.

Najważniejszą zasadą mediacji jest jej dobrowolność. Oznacza to, że chęć znalezienia rozwiązania problemu przed mediatorem musi wyrazić każda ze stron konfliktu. Jeśli takiej zgody nie będzie to mediacja w ogóle się nie odbędzie.

Mediacje mogą być przeprowadzone wtedy, gdy strony pozostające w sporze skierowane są do mediatora przez sąd i wyrażą zgodę na mediację. Istnieje możliwość zawarcia ugody przed mediatorem nawet w sytuacji, gdy nie toczy się żadne postępowanie sądowe (są to tzw. mediacje pozasądowe).

Mediacje rodzinne są szczególnie popularne w sprawach:

- 1.o rozwód i separację (mediacje dotyczą m.in. zasad orzekania o winie, ustalenia sposobu wykonywania władzy rodzicielskiej nad małoletnim dzieckiem, ustalenia miejsca zamieszkania małoletniego dziecka małżonków, uregulowania kontaktów dziecka z rodzicem, który nie będzie głównym opiekunem dziecka, ustalenia zasad władzy naprzemiennej, sposobu korzystania ze wspólnego mieszkania po rozwodzie, wysokości renty alimentacyjnej na małoletnie dziecko lub na małżonka, sposobu podziału majątku wspólnego),
- 2.związanych z władzą rodzicielską po rozstaniu rodziców dziecka (np. ustalenia kontaktów z dzieckiem, wykonywania władzy rodzicielskiej, miejsca zamieszkania dziecka),
- 3.o alimenty,
- 4.w sporach między rodzicami, a dziećmi,
- 5.o podział majątku wspólnego małżonków po zniesieniu wspólności majątkowej lub po rozwodzie.

Chęć uczestniczenia w mediacjach musi zadeklarować każda ze stron konfliktu. Mediacje rodzinne zazwyczaj kończą się niepowodzeniem lub mogą w ogóle nie dojść do skutku w przypadku:

- gdy w rodzinie występuje przemoc,
- gdy któraś ze stron konfliktu jest uzależniona od alkoholu lub innych substancji,

- gdy któraś ze stron konfliktu ma silne zaburzenia psychiczne lub emocjonalne,
- gdy druga ze stron konfliktu wykazuje chęć polubownego załatwienia sprawy jedynie dla pozoru (np. w celu przedłużenia trwania postępowania sądowego, czy uzyskania dodatkowych informacji lub dokumentów).

Jakie są zalety mediacji rodzinnej?

- Osoby skonfliktowane mogą przy pomocy mediatora wypracować wspólne porozumienie i dostosować rozstrzygnięcie sprawy do swoich potrzeb i oczekiwań.
- Każda strona konfliktu może mieć wpływ na sposób rozstrzygnięcia sprawy.
- Mediacje mają mniej formalny przebieg niż rozprawa w sądzie i są realizowane poza siedzibą sądu. Strony w czasie mediacji mają możliwość prowadzenia dialogu. Tymczasem posiedzenia sądowe są rejestrowane, strony muszą przestrzegać określonego schematu rozprawy, nie mogą wypowiadać się swobodnie w dowolnej chwili.
- Sprawę można załatwić szybciej i mniejszym nakładem finansowym niż w przypadku procesu sądowego.
- Mediacje są poufne i wszystko to co zostało podczas nich powiedziane i przedstawione nie może być ujawnione.
- Mediator podejmuje starania by doprowadzić strony do ugody i w tym celu przedstawia różne rozwiązania problemu, hamuje emocje skonfliktowanych osób i zachowuje neutralność.
- Wypracowany wspólnie kompromis jest łatwiejszy do akceptacji i późniejszego realizowania niż wydane przez sąd orzeczenie.

Jak przebiega mediacja?

Mediator zaprasza strony na spotkanie w neutralnym miejscu. Posiedzenie mediacyjne zazwyczaj trwa od 1 godziny do nawet kilku godzin. Nie zawsze musi dojść do porozumienia na pierwszym spotkaniu, zwłaszcza jeśli między osobami uczestniczącymi w mediacji jest bardzo duży spór. Można umówić kolejne posiedzenia i ustalić jakie kwestie będą na nich poruszane. Na początku mediacji mediator przekazuje informacje o przebiegu mediacji, o jej zasadach i potwierdza

dobrowolny udział stron w mediacji.

Każda osoba może przedstawić swoje stanowisko w sprawie będącej przedmiotem mediacji oraz wyrazić jakie ma oczekiwania. Dzięki temu można ustalić jakie są punkty sporne między stronami, jakie są granice rozstrzygnięć w określonych sprawach oraz w jakich kwestiach jest możliwość prowadzenia negocjacji.

Mediacja może zostać przerwana w każdym momencie przez każdą ze stron. Brak ugody nie może mieć negatywnego wpływu na dalsze postępowanie sądowe.

Mediator ma obowiązek dochowania całkowitej poufności. Mediacje mają charakter spotkań zamkniętych i uczestniczą w nich wyłącznie strony sporu. Za zgodą wszystkich uczestników mediacji w posiedzeniach mediacyjnych mogą wyjątkowo wziąć udział pełnomocnicy.

W sprawach rodzinnych bardzo istotnym czynnikiem, który ma istotny wpływ na możliwość dojścia do porozumienia, są emocje. W przypadku wystąpienia konfliktu komunikacja między członkami rodziny staje się bardzo utrudniona. Dlatego mediacja rodzinna ma na celu doprowadzić do redukcji konfliktu, poprawy komunikacji, wyciszenia emocji, a także do zmniejszenia napięcia między stronami.

Jaki jest rezultat mediacji?

Przeprowadzenie mediacji jest szansą na szybkie i sprawne załatwienie sprawy. W razie dojścia do porozumienia strony mogą zawrzeć przed mediatorem ugodę, którą następnie zatwierdza sąd. W ugodzie zawarte jest wypracowane i zaakceptowane przez wszystkie strony sporu rozwiązanie ich konfliktu. Jeśli mediacje się nie powiodą to sprawa będzie rozstrzygnięta przez sąd.

Więcej informacji na stronie: www.poradyprawne-taurus.pl

Informator został przygotowany w ramach realizacji przez Fundację TAURUS zadania publicznego w zakresie prowadzenia nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego, bezpłatnej mediacji oraz edukacji prawnej w Poznaniu w 2023r.

Zadanie publiczne jest finansowane ze środków budżetowych Miasta Poznania.

MINISTERSTWO
SPRAWIEDLIWOŚCI
www.ms.gov.pl

POZnań*